

Borze v preteklem tednu

20. februar 2023 – 24. februar 2023, leto XV, št. 9

NLB Skladi, d.o.o.

Jure Štimac

Upravitelj premoženja

Na prvo obletnico vojna v Ukrajini še vedno kroji finančne trge

Tečaji ključnih delniških indeksov so pretekli teden upadli po zaskrbljujočih znakih, da bi se lahko zniževanje inflacije prekinilo. Vlagatelji se zato bojijo, da bodo centralne banke vztrajale ali celo pospešile restriktivne politike v boju proti inflaciji.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (17. 2. 2023 – 24. 2. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2022 – 24. 2. 2023)
Svet - MSCI World	-1,38%	+5,87%
ZDA - S&P 500	-1,44%	+5,28%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,36%	+7,96%
Japonska -Topix	-0,54%	+2,50%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-1,52%	+3,31%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Povišano inflacijo gre v precejšnji meri pripisati tudi vojni v Ukrajini, ki je v preteklem tednu zabeležila prvo obletnico. Vojna je Ukrajino v letu 2022 stala stotine milijard dolarjev poškodovane infrastrukture in povzročila upad gospodarstva za 30 %. Rusko gospodarstvo se je skrčilo za nekaj več kot 2 %, kar je presenetilo številne ekonomiste, ki so verjeli, da je zlom po uvedbi sankcij neizbežen. Kljub temu je rusko gospodarstvo v slabšem položaju, kot kažejo številke, saj vojaški izdatki izkrivijo celotno sliko. Povečanje državnega proračunskega primanjkljaja je namreč zakrilo znaten upad ruske potrošniške porabe. Malo pred prvo obletnico ruske invazije v Ukrajino je Kijev presenetljivo obiskal ameriški predsednik Joe Biden in napovedal 32. sveženj dodatnih 450 milijonov dolarjev vredne vojaške pomoči.

Ameriški delniški trgi so v preteklem tednu zabeležili najslabši teden v letu 2023. Tečaji delnic so se znižali po objavah makroekonomskih podatkov, ki kažejo na to, da trg dela in inflacija ne popuščata, kar bi lahko spodbudilo ameriško centralno banko (Fed) k bolj restriktivni politiki. Število tedenskih zahtevkov za primer brezposelnosti je znašalo 192.000, kar je bilo manj od pričakovanih 200.000 in kaže, da trg dela ostaja odporen na dvige obrestnih mer. Tudi januarski indeks cen izdatkov za osebno potrošnjo je presegel pričakovanja ekonomistov. Osnovni indeks brez hrane in energije, ki velja za želeno merilo inflacije Feda, se je medletno povečal za 4,7 %, kar je bilo nad pričakovanim 4,3-odstotnim povečanjem. Zahtevana donosnost dvoletnih državnih obveznic se je v petek povečala na 4,8 %, kar je najvišje od leta 2007. Osrednji ameriški indeks S&P 500 je na tedenski ravni v lokalni valuti izgubil 2,7 %, indeks tehnoloških delnic NASDAQ pa 3,3 %. Med redkimi zmagovalci je bil proizvajalec polprevodnikov Nvidia, saj se je cena njegovih delnic povišala za 8,9 % po objavi večjega povpraševanja po čipih, ki se uporabljajo pri umetni inteligenci in iskalnikih, kot je ChatGPT. Nasprotno je tekmelec Intel objavil znižanje dividend na najnižjo raven v zadnjih 16 letih in precejšnje zmanjšanje števila zaposlenih. Pričakovanih rezultatov pa niso dosegli tudi trgovci na drobno, kar je sprožilo zaskrbljenost glede stanja potrošnikov. Posledično so cene delnic največjega ameriškega trgovca s tehničnim blagom Home Depot v preteklem tednu upadle za 6,7 %, cene delnic trgovca Walmart pa za 2,7 %.

Tudi tečaji delnic v Evropi so upadli ob objavah gospodarskih podatkov, ki so povečali možnost, da bodo centralne banke vztrajale pri zvišanju obrestnih mer. Vseevropski indeks STOXX Europe 600 je minuli teden končal 1,36 % nižje. Znižale so se tudi vrednosti pomembnejših borznih indeksov: nemški indeks DAX je izgubil 1,76 %, francoski indeks CAC 40 je zdrsnil za 2,18 %. Inflacija v evroobmočju se je sicer januarja na letni ravni znižala z 9,2 % na 8,6 %, ampak težavo predstavlja osnovna inflacija (ne vključuje cen goriva in hrane), ki je pospešila na 5,3 % s 5,2 %, zabeleženih decembra. Nemško gospodarstvo se je v četrtem četrtletju skrčilo bolj od pričakovanj, kar ponovno obuja strah pred recesijo. Bruto domači proizvod se je v primerjavi s prejšnjimi tremi meseci zmanjšal za 0,4 %, kar je slabše od prvotne ocene o 0,2-odstotnem zmanjšanju.

Pričakovanja pa so presegli rezultati avtomobilskega proizvajalca Stellantis. Podjetje je napovedalo ambiciozen program odkupa delnic, vendar opozorilo, da je zaznan povečan pritisk na marže. Tudi dobavitelj opreme za vozila Forvia je napovedal bolj optimistične obete. Podjetje bodo letos sicer prizadele višje plače in stroški energije, vendar uprava upa, da jih bo izravnala zmanjšana stopnja rasti cen proizvodnega materiala.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.